

31975L0321

L 147/24

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

9.6.1975

SMERNICA RADY

z 20. mája 1975

o aproximácii právnych predpisov členských krajín týkajúcich sa riadenia kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov

(75/321/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 100,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

keďže technické požiadavky, ktorým musia traktory vyhovovať podľa vnútroštátnych zákonov, súvisia okrem iného s riadením;

keďže sa tieto požiadavky líšia medzi členskými štátmi; keďže z tohto dôvodu je potrebné, aby všetky členské krajiny prijali tie isté požiadavky buď tak, že nimi doplnia, alebo nahradia svoje jestvujúce pravidlá, najmä preto, aby bolo možné používať typový schvaľovací postup EHS, ktorý bol predmetom smernice Rady č. 74/150/EHS ⁽³⁾ zo 4. marca 1974 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o typovom schválení kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, a ktorý treba použiť na každý typ traktora,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Pojem „poľnohospodársky alebo lesný traktor“ predstavuje akékoľvek motorové vozidlo, vybavené kolesami alebo nekonečnými pásmi s najmenej dvomi nápravami, ktorého hlavná funkcia spočíva v ťahovom výkone, ktoré je hlavne určené na ťahanie, tlačenie a na pohon alebo nesenie určitého náradia, strojov alebo prívosov, určených pre použitie v poľnohospodárstve alebo lesníctve. Môže byť vybavené tak, aby viezlo náklad alebo osoby.

2. Táto smernica platí len pre traktory, definované v predchádzajúcom odseku, ktoré sú vybavené vzduchovými pneumatikami a ktoré majú dve nápravy a maximálnu konštrukčnú rýchlosť 6 až 25 kilometrov za hodinu.

Článok 2

Žiadny členský štát nemôže odmietnuť udeliť typové schválenie podľa EHS alebo vnútroštátne typové schválenie traktora z dôvodov, týkajúcich sa riadenia, ak riadenie vyhovuje požiadavkám stanoveným v prílohe.

Článok 3

Členský štát nemôže odmietnuť registráciu alebo zakázať predaj, uvedenie do činnosti, alebo používanie traktorov z dôvodov týkajúcich sa riadenia, ak riadenie vyhovuje požiadavkám stanoveným v prílohe.

Článok 4

Všetky zmeny potrebné na prispôbenie požiadaviek uvedených v prílohe technickému pokroku sa prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 13 smernice 74/150/EHS.

Článok 5

1. Členské štáty prijímú predpisy potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 18 mesiacov od jej oznámenia. Ihneď o tom budú informovať Komisiu.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 6

Táto smernica je adresovaná členskými štátom.

V Bruseli 20. mája 1975

Za Radu
predseda
R. RYAN

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 160, 18.12.1969, s. 29.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 48, 16.4.1969, s. 21.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 84, 28.3.1974, s. 10.

PRÍLOHA

1. VYMEDZENIE POJMOV

1.1. „Riadenie“

Pojem „riadenie“ predstavuje celé zariadenie, ktorého účelom je meniť smer pohybu traktora.

Možno uvažovať, že riadenie obsahuje:

- ovládanie riadenia
- mechanizmus riadenia;
- riadené kolesá;
- tam, kde je to praktické, špeciálne zariadenie, vytvárajúce prídavnú alebo nezávislú energiu.

1.1.1. „Ovládanie riadenia“

Pojem „ovládanie riadenia“ predstavuje tú časť, ktorú priamo ovláda vodič pri riadení traktora.

1.1.2. „Mechanizmus riadenia“

Pojem „mechanizmus riadenia“ predstavuje všetky prvky medzi ovládaním riadenia a riadenými kolesami s výnimkou špeciálneho zariadenia, spomínaného v bode 1.1.4. Mechanizmus riadenia môže byť mechanický, hydraulický, pneumatický, elektrický, alebo môže byť kombináciou týchto druhov.

1.1.3. „Riadené kolesá“

Pojem „riadené kolesá“ predstavuje:

- kolesá, u ktorých nastavenie osí možno priamo alebo nepriamo meniť vzhľadom na os traktora s cieľom dosiahnuť zmenu v smere pohybu traktora;
- všetky kolesá kĺbových traktorov;
- kolesá na tej istej náprave, ktorých rýchlosť možno meniť s cieľom dosiahnuť zmenu v smere pohybu traktora;

Samostatne vedené vychýľovacie kolesá nie sú riadené kolesá.

1.1.4. „Špeciálne zariadenie“

Pojem „špeciálne zariadenie“ predstavuje tú časť riadenia, ktorou sa vytvára prídavná alebo nezávislá sila. Prídavnú alebo nezávislú silu možno vytvárať ľubovoľným mechanickým, hydraulickým, pneumatickým alebo elektrickým systémom, alebo ľubovoľnou kombináciou týchto systémov (napríklad olejovým čerpadlom, kompresorom, batériou atď.).

1.2. „Rôzne typy riadenia“

1.2.1. V závislosti od zdroja energie, ktorá je potrebná na vychýľovanie riadených kolies sú určené nasledujúce typy riadenia:

1.2.1.1. Ručné riadenie, v ktorom sa sila, potrebná na riadenie, vytvára iba silou svalov vodiča;

- 1.2.1.2. *Riadenie s posilňovačom*, v ktorom sa sila potrebná na riadenie vytvára tak silou svalov vodiča, ako aj v špeciálnom zariadení, spomínanom v bode 1.1.4;

Riadenie, v ktorom sa sila potrebná na riadenie vytvára za normálnych podmienok iba v špeciálnom zariadení, spomínanom v bode 1.1.4, ale ktoré v prípade poruchy špeciálneho zariadenia umožňuje, aby sa pre riadenie využila sila svalov vodiča, sa považuje za „riadenie s posilňovačom“.

- 1.2.1.3. *Strojové riadenie*, v ktorom sa sila, potrebná na riadenie, vytvára iba v špeciálnom zariadení, spomínanom v bode 1.1.4.

1.3. **Námaha, vynaložená na riadenie**

Pojem „námaha, vynaložená na riadenie“ predstavuje silu, ktorou vodič pri riadení traktora pôsobí na ovládanie riadenia.

2. POŽIADAVKY NA KONŠTRUKCIU, VYBAVENIE A KONTROLY

2.1. **Všeobecné požiadavky**

- 2.1.1. Riadenie musí zabezpečovať ľahké a bezpečné ovládanie traktora a musí vyhovovať podrobným požiadavkám, uvedeným v bode 2.2.

2.2. **Podrobné požiadavky**

2.2.1. *Ovládanie riadenia*

- 2.2.1.1. Ovládanie riadenia sa musí dať ľahko používať a uchopiť. Musí byť skonštruované takým spôsobom, aby umožňovalo postupné vychyľovanie. Smer pohybu ovládania riadenia musí zodpovedať žiadanej zmene smeru traktora.

- 2.2.1.2. Námaha, vynaložená na riadenie, ktorá sa vyžaduje na dosiahnutie kruhu otáčania s polomerom 12 m, počnúc z priameho smeru vpred, nesmie prekročiť 25 daN. Ak v prípade riadenia s posilňovačom zlyhá pomocný zdroj energie, požadovaná námaha, vynaložená na riadenie, nesmie prekročiť 60 daN.

- 2.2.1.3. Kvôli kontrole plnenia požiadavky, uvedenej v bode 2.2.1.2, traktor opíše špirálový pohyb pri rýchlosti 10 kilometrov za hodinu, počnúc z priameho smeru vpred, na suchom, plochom povrchu vozovky, ktorý poskytuje dobrú priľnavosť pneumatík. Zaznamená sa námaha, vynaložená na ovládanie riadenia do okamihu, kedy sa riadenie dostane do polohy, zodpovedajúcej začiatku pohybu traktora po kruhu otáčania s polomerom 12 m. Doba trvania tohto manévru (časový interval od okamihu, v ktorom sa po prvý raz pohlo ovládaním riadenia, do okamihu, kedy ovládanie riadenia dosiahne polohu, v ktorej sa robia merania) nesmie prekročiť päť sekúnd v normálnych prípadoch a osem sekúnd v prípade poruchy špeciálneho zariadenia. Jeden manéver sa musí urobiť doľava a jeden doprava.

Na účely skúšky musí byť traktor naložený až po jeho technicky povolenú maximálnu hmotnosť; tlaky v pneumatikách a rozloženie hmotnosti na nápravy musí vyhovovať pokynom výrobcu.

2.2.2. *Mechanizmus riadenia*

- 2.2.2.1. Riadenie nemusí obsahovať buď elektrický alebo plne pneumatický mechanizmus riadenia.

- 2.2.2.2. Mechanizmus riadenia musí byť skonštruovaný tak, aby plnil akékoľvek prevádzkové požiadavky. Musí byť ľahko prístupný pre potreby údržby a kontroly.

- 2.2.2.3. V prípade mechanizmu riadenia, ktorý nie je plne hydraulický musí byť možné riadiť traktor aj v prípade poruchy hydraulických alebo pneumatických prvkov mechanizmu riadenia.

- 2.2.2.4. Mechanizmus riadenia, ktorý sa ovláda len hydraulicky a má špeciálne zariadenie, spomínané v bode 1.1.4, musí plniť nasledujúce požiadavky:
- 2.2.2.4.1. Celý okruh alebo jeho časť musia byť chránené proti nadmernému tlaku jedným alebo viacerými obmedzovačmi tlaku.
- 2.2.2.4.2. Obmedzovače tlaku musia byť nastavené tak, aby nebol prekročený tlak T, rovný maximálnemu pracovnému tlaku, ktorý uvádza výrobca.
- 2.2.2.4.3. Charakteristiky a rozmery potrubí musia byť také, aby rúrky odolali štvornásobku tlaku T (povolenému obmedzovačmi tlaku) a musia byť chránené na miestach a usporiadané tak, aby bolo nebezpečie poškodenia nárazom alebo rušivým zásahom zmenšené na minimum, a aby bolo možné považovať nebezpečie poškodenia trením za zanedbateľné.
- 2.2.3. *Riadené kolesá*
- 2.2.3.1. Všetky kolesá môžu byť riadené.
- 2.2.4. *Špeciálne zariadenie*
- 2.2.4.1. Špeciálne zariadenie definované v bode 1.1.4 používané v typoch riadenia spomínaných v bodoch 1.2.1.2 a 1.2.1.3 je prijateľné za nasledujúcich okolností:
- 2.2.4.1.1. Ak je traktor vybavený riadením s posilňovačom podľa definície v bode 1.2.1.2, musí byť možné riadiť ho aj v prípade poruchy špeciálneho zariadenia, ako už bolo uvedené v bode 2.2.1.2. Ak riadenie s posilňovačom nemá vlastný zdroj energie, musí byť vybavené zásobníkom energie. Tento zásobník energie možno nahradiť autonómnym zariadením, zabezpečujúcim dodávku energie riadeniu, ktoré má prednosť pred inými systémami, ktoré sú pripojené k spoločnému zdroju energie. Riadiaci a brzdivý systém nesmú mať spoločný zdroj energie. Ak je zdrojom energie stlačený vzduch, zásobník vzduchu musí byť chránený spätným ventilom.
- Tam, kde energiu na riadenie za normálnych okolností dodáva iba špeciálne zariadenie, spomínané v bode 1.1.4, musí byť riadenie s prídavnou energiou vybavené takým zariadením, ktoré v prípade, že pri poruche špeciálneho zariadenia prekročí námaha vynaložená na riadenie, 25 daN, musí vydať viditeľným alebo zvukovým signálom výstrahu o vzniku takejto poruchy.
- 2.2.4.1.2. Ak je traktor vybavený strojovým riadením podľa definície v bode 1.2.1.3 a za predpokladu, že toto riadenie má plne hydraulický mechanizmus riadenia, musí byť v prípade poruchy tohto špeciálneho zariadenia možné urobiť dva manévry, špecifikované v bode 2.2.1.3, s použitím špeciálneho prídavného zariadenia. Tým špeciálnym prídavným zariadením môže byť zásobník stlačeného vzduchu alebo plynu. Olejové čerpadlo alebo kompresor možno použiť ako špeciálne prídavné zariadenie, ak je toto zariadenie poháňané otáčaním kolies traktora a ak ho nemožno odpojiť od kolies. V prípade poruchy špeciálneho zariadenia musí byť vizuálnym alebo zvukovým signálom daná výstraha o vzniku takejto poruchy.
- 2.2.4.1.2.1. Ak je to špeciálne zariadenie pneumatiké, musí byť vybavené zásobníkom stlačeného vzduchu, chráneným spätným ventilom. Objem zásobníka stlačeného vzduchu sa musí vypočítať tak, aby bolo možné urobiť prinajmenšom sedem úplných otáčok (od jedného uzavretia po druhé uzavretie), kým tlak v zásobníku klesne na polovicu hodnoty pracovného tlaku; skúška sa musí vykonať tak, že riadené kolesá sú bez kontaktu so zemou.
-